

Таким чином запропонована комплексна мінеральна підкормка значно змінює якість трав'яного раціону збільшуючи його ефективність .

Сумарний позитивний ефект застосування мінеральної підкормки, яка відрізняється від преміксів тим, що до її складу не входять дорогі вітаміни, амінокислот , ферменти, можна одержати завдяки балансуванню раціону і покращанню використання поживних речовин корму.

УДК 636.234:636.081.1

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ АНГЛЕРСЬКОЇ ХУДОРБИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

В.І.БОРЬБА, П.А.ДЕХТЯРЬОВ – кандидати с.-г.наук, доценти
В.В.ДЕМЧУК – пошукач

Молочна продуктивність корів є одним із найважливіших показників, що характеризують адаптацію тварин.

Нами вивчена динаміка продуктивності англєрської худоби п'ятьох генетико-екологічних генерацій (ГЕГ) у кількості 636 голів. Продуктивність досліджуваних корів по найвищій лактації порівнювалася з продуктивністю матерів і матерями матерів, лактація яких відбувалася в умовах Німеччини (табл.1).

Таблиця 1 – Продуктивність корів різноманітних генетико-екологічних генерацій (ГЕГ) по найвищій лактації

Групи тварин	n	Удій, кг X±sx	Cv	Жир, % X±sx	Cv	Мол. жир, кг X±sx	Cv
Матері матерів	84	5326±125.0	19.3	4.93±0.04	8.7	268.0±4.9	17.8
Матері	84	5481.3±77.0	18.7	5.01±0.1	7.1	274.3±3.7	12.4
1ГЕГ	84	5192.9±147.0	25.9	4.51±0.2	4.7	233.9±6.6	26.0
2ГЕГ	151	5231.8±97.0	22.7	4.33±0.3	4.3	227.8±4.2	22.9
3ГЕГ	196	5429.9±94.7	24.4	4.37±0.2	7.0	231.3±3.9	23.5
4ГЕГ	159	5324.1±104.8	24.8	4.19±0.3.	6.9	222.7±4.3	24.3
5ГЕГ	56	5340.5±133.4	18.7	4.10±0.3	5.0	219.4±5.5	18.7

Як видно з таблиці, у англєрських корів, отриманих в умовах репродуктора племзаводу ПАК "Зоря", відзначається зниження вмісту жиру в молоці в порівнянні з матерями і матерями матерів відповідно: у корів 1 ГЕГ на 0,5 і 0,42%, 2 ГЕГ на 0,68 і 0,60%, 3 ГЕГ на 0,64 і 0,56%, 4 ГЕГ на 0,82 і 0,74% і 5 ГЕГ на 0,91 і 0,83%.

Слід зазначити, що зниження вмісту жиру відбувається більш різко у корів 1 ГЕГ, (на 0,5 і 0,42%), а в наступних генераціях зниження складає 0,15-0,09%.

Удій 84 корів 1 ГЕГ був нижче, чим у матерів на 289 кг ($P > 0,95$) і на 134 кг, чим у матерів матерів ($P > 0,95$). У наступних генераціях спостерігається зростання надоїв (до 3 ГЕГ), з подальшою стабілізацією їх.

Слід зазначити, що варіабельність вмісту жиру в молоці корів знижується в 1 і 2 ГЕГ, а в послідуючих генераціях декілька підвищується (до 5-7%), залишаючись більш низкою в порівнянні з предками, лактація яких відбувалась в Німеччині. Це пояснюється вирівнюванням продуктивності і звуженням можливостей прояву генотипу у жирномолочних корів та впливом нових факторів доквілля і зміною напрямку відбору. Аналіз розподілу корів по вмісту жиру за 1 лактацію показав, що в процесі адаптації в 4 і 5 ГЕГ відбувається звуження полігону розподілу і різке виділення модального класу на рівні 4,04-4,25% (рис. 1).

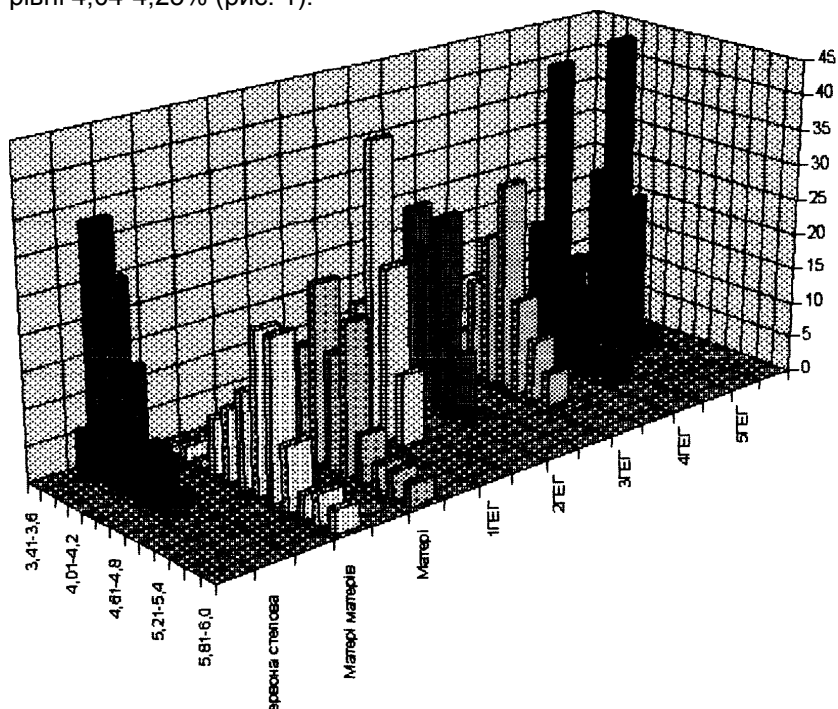

Рисунок 1 – Гістограма розподілу досліджених корів по вмісту жиру в молоці

Взаємозв'язок між надоєм і вмістом жиру в молоці залежить від акліматизації і добору тварин. Фенотипична кореляція цих ознак у корів 1, 2, 3, і 4 ГЕГ дуже низька (від +0,008 до +0,011), в той час як у корів – матерів з Німеччини вона складає -0,248.

Таким чином, у ході адаптації, протягом тривалого періоду використання і зміни поколінь відбувається стабілізація рівня молочної продуктивності на новому, характерному для даної популяції рівні, який становить 5300-5400 кг молока з вмістом жиру 4,05-4,25%.

Нами вивчена динаміка продуктивності імпортованих англських корів у ряді лактацій, а також продуктивність їхніх дочок, отриманих від різних отелень. Як показав аналіз молочної продукції корів, завезених із Німеччини, у ряді лактацій, максимальна продуктивність тварин виявлялася на четвертій і п'ятій лактаціях. При надої 5675 кг і 5454 кг загальна продуктивність молочного жиру складала відповідно 250,5 кг і 241,3 кг. Вміст жиру в молоці протягом перших п'ятьох лактацій утримувався на рівні 4,4-4,5%, а надалі вміст жиру в молоці знижувався до 4,19% по шостій і до 3,99% по сьомій лактаціях.

Молочна продуктивність дочок імпортованих корів, які отримані від першого, другого і третього отелень, не поступалися продуктивності матерів по удою продукції молочного жиру. Вона складала по удою 5461-5658 кг молока з вмістом жиру 4,25-4,34% і продукції молочного жиру 230-240 кг. Більш низькі показники молочної продуктивності відзначаються у дочок імпортованих корів, отриманих від матерів четвертого отелення і більше. Вони складають по надоях 4500-5200 кг і 190-220 кг молочного жиру.

Вміст жиру в молоці максимальний (4,5%) у тварин по 2 лактації, а отриманих від першого, третього і наступних отелень знаходиться в межах 4,25-4,34%.

Зниження жирномолочності в ході адаптації імпортованих корів і отриманих від них нащадків другої генетико-екологічної генерації можна віднести за рахунок змін у типі обміну речовин, які виникли під впливом нових умов і незавершеності процесів адаптації на цьому етапі.

Зменшення вмісту жиру в молоці корів у процесі адаптації було встановлено і іншими авторами при вивченні процесів акліматизації тварин інших порід (Болгов А.Е., Карнанова Е.П., 1989).

Іншим важливим показником успішної акліматизації завезених тварин є репродуктивна функція організму.

Генетико-математичний аналіз відтворювальних здібностей англської худоби показав, що середній вік першого отелення корів першої генетико-екологічної генерації (ГЕГ) складав $8,46 \pm 12,7$ днів, а у корів червоної степової породи $839 \pm 10,3$ днів, у корів анг-

лерської породи 2 ГЕГ $817 \pm 9,8$ дня. Коефіцієнти варіації відповідно: 14,99%, 12,5%, 15,2%. Тварини, які народилися в умовах півдня України і вирощені на фермі – репродуктори, мають достовірні розходження як у порівнянні зі своїми матерями англєрської породи, так і з первістками червоної степової породи.

Обчислені нами коефіцієнти відтворювальної здібності свідчать про достатньо високий її рівень і стабільність в суміжних генераціях. Коефіцієнт відтворювальної здібності (КВЗ) склав 0,99-1,02, а індекси плодючості по Уилкоксу – 99,5 і 102,2 і по Дохи – 48,5-50,1.

З 100 завезених з Німеччини нетелів вибули з подальшого відтворення після першого отелення 36% тварин. З числа тих, що залишились: 4 отелення мали 17,2%, 5-7 отелень – 54,7%, 8 отелень і більше – 28,1% корів. Корови другий ГЕГ мають такий розподіл: вибули після першого отелення 39,0%, інші склали: 44,3% що телілися 2-4 рази, 49,3% – 5-7 разів і що мають 8 отелень і більш – 6.4%. Подальше вивчення характеру адаптивних змін дозволить прискорити акліматизацію шляхом відбору тварин, найбільш пристосованих до умов середовища, а наступним добором бажані якості відібраних тварин можуть бути закріплені і розвинуті у їх нащадків.

Література

1. Болгов А.Е., Карманова Е.П. Использование айширского скота для улучшения молочных пород. – М.: Росагропромиздат, 1989.
2. Борьба В.И., Дехтярев П.А. Влияние адаптации на результативность селекции коров в стаде-репродукторе англєрского скота / Научно-производственная конференция "Новые методы селекции и биотехнологии в животноводстве". Часть 1. Селекционные методы совершенствования пород и популяций.- Киев, 1991

УДК 636.5.082.2

МІНЛИВІСТЬ МІРНИХ ОЗНАК ГУСЕЙ В РАНЬОМУ ОНТОГЕНЕЗІ

В.В.ДСЬБРОВ – к.с.-г.н., доцент

Екстер'єрні і конституціональні особливості вивчаються досить тривалий період часу, однак критерії інтегрованої оцінки генотипу за ваговими, лінійними, об'ємними вимірами в достатній мірі не зроблені.

В останні роки активно розробляються питання оцінки типологічних особливостей тварин у зв'язку з їх репродуктивними і продуктивними якостями, бо відомо, що тип тварини визначає особливості будови тіла та мету їх використання.